

„Több van köztünk egyszerű szomszédi viszonynál”

Interjú öcc. Marius Gabriel Lazurcával, Románia magyarországi nagykövetével

“We are more than mere neighbours”

Interview with H.E. dr. Marius Gabriel Lazurca, Ambassador of Romania to Hungary

■ Milyen benyomásai és személyes élményei vannak Budapestről érkezése óta?

– Hadd kezdjem ezt a beszélgetést a hála szavaival. Köszönöm, hogy ez a színvonalas magazin kért tőlem interjút, és így – még ha közvetett módon is – szólhatnak az olvasóihoz. Ami a kérdést illeti, 2016 júliusában érkezünk Budapestre, és azóta minden percét élvezzük a magyarországi életnek. Örültünk, hogy hosszabb időre térhetünk vissza Budapestre, ahol már többször jártunk turistaként. Ebből kifolyólag szeretnénk minél közelebbről megismerni ezt a gyönyörű fővárost, és annyit utazni, amennyit csak lehet Budapesten kívül is, hogy annyi különleges és hétköznapi magyar emberrel ismerkedjünk meg, amennyivel emberileg és diplomáciailag csak lehet. Feleségem, Mirela, és a gyerekeink nevében is szólva, szeretném elmondani, hogy eddigi benyomásaink rendkívül jók, ami miatt újra ki kell fejeznem elismerésemet azok felé, akik ezt az első itt töltött évünket ilyen kellemessé tették.

■ Nagykövet úr, hogyan értékeli a jelenlegi kétoldalú kapcsolatokat Romá-

nia és Magyarország között? Milyen lépéseket kellene tenni, hogy tovább erősítsük a kötelekeket és a párbeszédet?

– Teljes őszinteséggel válaszolva, a jelenlegi kétoldalú kapcsolatok jobb médiamegjelenést érdemelnének mind sokrétűségük, mind mélységük szempontjából. Gyakran az az érzésem, hogy a saját médiamegjelnyilvánulásaink megrögzötten és attól tartok, felszínesen beletemetkeznek néhány, bár el kell ismerni fontos, témába. A veszélye ennek az, hogy mindkét oldalon rendkívül leegyszerűsített, és éppen ezért alapvetően hamis képet vetítünk a köztudatba és a lelkekbe. Ennek az is a kockázata, hogy drámai módon kiemelnek olyan tényeket és eseményeket, melyek a valós

kontextusban kezelve gyakran kevésbé relevánsak, mint amilyenek tűnnek. Hadd mondjak egy példát. A közelmúlt egyik eseményét úgy mutatták be, mintha a teljes magyar nyelvű oktatás súlyos veszélyben lenne Romániában, figyelmen kívül hagyva azt a tényt, hogy több mint 1500 különböző szintű ilyen oktatási intézmény van, melyek zavartalan működését az állami hatósági szervek támogatják. Ezért is értek mélységesen egyet azzal, hogy a közös kötelekeinket erősíteni kell, és szerintem az első lépés ebbe az irányba az, hogy teljes képet kapjunk a már meglévő számátalan formájáról. Nyilvánvaló, hogy több van köztünk egyszerű szomszédi viszonynál. Nemzeti, szellemi és anyagi életünk olyan bonyolult fonódik egybe, hogy olykor nagyon nehéz megkülönböztetni a romanikumot a hungarikumtól. Ilyen például a țuică/pálinka, vagy hogy kevésbé hétköznapi példát említsek, bizonyos fajta népzenék, vagy a csodálatos fakapuk, melyek Máramaros és Hargita megyékben találhatóak. Miután számba vettük, mennyi minden közös bennünk, meg kellene próbálni olyan gyakran beszélni egymással, amilyen gyakran csak lehet. Legnagyobb örö-

■ Since assuming Your post in Budapest, what impressions and personal experiences have You had?

– Let me start this conversation with a word of gratitude: thank you therefore for wanting to have me as an interviewee of your prestigious publication and for offering me the opportunity to interact, if indirectly, with your readers. As for your question: we arrived in Budapest in July of 2016 and, since then, we have been enjoying every single moment of our stay in Hungary. We were happy to return to Budapest for a longer period of time, after several briefer stays as tourists. Given these circumstances, we have every intention to get to intimately know your splendid capital city, to travel as much as possible outside Budapest and to encounter as many exceptional and ordinary Hungarians as humanly and diplomatically possible. Speaking also on behalf of my wife Mirela and of our children, I'd like to say that our impressions so far have been, to say the least, excellent, which invites again a word of appreciation towards all those who have made our first year here so lovely.

■ Your Excellency, how do You assess the present bilateral relations between Romania and Hungary? What steps should be initiated for the further strengthening of the ties and the dialogues?

– To answer you in all frankness, I think that the current bilateral relationship between us would deserve a better media coverage, both in terms of diversity and depth. I often have the impression that our respective media outlets are obsessively and, I'm afraid, superficially preoccupied with a limited number of topics – though of undeniable importance, it has to be said. The danger is to impress in our public minds and souls a very simplistic – and thus fundamentally false – image; the risk is to raise to dramatic prominence facts and events that, in their proper context, are often less relevant than they may seem. I'll give one example: the way a recent episode was presented could have created the impression that the whole education system in the Hungar-

mörmre mandátumom kezdete óta éppen ez történik.

■ **Melyek a legfontosabb kérdések jelenleg Románia bel- és külpolitikájában?**

– A prioritások természetesen a NATO- és EU-tagságunkból fakadnak. Szeretnék fontos résztvevői lenni a transzatlanti szövetség biztonsági intézkedéseinek, és megbízható tagja lenni az Európai Uniónak, melyek egymást tökéletesen kiegészítő célok. Meg vagyunk arról is győződve, hogy különösen jelentős a felelősségünk a régió belül a Nyugat-Balkánnal szemben és a keleti szomszédainkkal, különösképpen a Moldovai Köztársasággal és Ukrajnával kapcsolatban.

■ **EU-csatlakozása óta Románia minden téren nagy előrelépést tett. Bemutatná nekünk az ország politikai és gazdasági helyzetét? Milyen kulcsfontosságú kihívásokkal néz szembe a román társadalom?**

– Románia a szó szinte minden értelmében gyarapodik. Példának okáért az európai statisztikák szerint Románia többet profitált az EU-tagságból, mint bármelyik másik új tagállam. Éppen ezért az egyik legnagyobb kihívás ennek a növekedésnek és a változásoknak a kezelése. Egyik ilyen például az a tény, hogy az előnyök és a pozitív fejlődés nem egyenlően oszlik el a lakosság körében. Egyszerű román állampolgárként úgy vélem, két feltétele van a fenntartható és tisztességes gazdasági növekedésnek: a jogrend és az erős oktatási rendszer.

■ **A Nemzeti Korrupcióellenes Igazgatóság (DNA), melyet egy hölgy vezet főügyészként, jelentős lépéseket tett a korrupció leküzdéséért, ami globális kérdés és jelenség is. Ezeknek a hatalmas erőfeszítéseknek köszönhetően Románia továbbra is vonzó a befektetők számára.**

– Nyilván ön is jól tudja, hogy egy demokratikus országban az igazságszolgáltatási rendszer legfőbb szerepe nem a potenciális befektetők odacsalogatása, hanem az állampolgárok alapvető elvárásainak maradéktalanul eleget tenni. A fentiek fényében úgy vélem, egy ország általános gazdasági vonzereje közvetlen hatással van a demokratikus hitelességére.

■ **A Világbank szerint Románia GDP-je ebben az évben 5,5%-kal fog növekedni. Mi ennek a jelentős gazdasági növeke-**

ian language was in grave danger in Romania, disregarding the fact that there are more than 1,500 schools, of different levels, whose unhindered functioning is supported by our public authorities. Therefore, you could not be more right when you mention the necessary strengthening of our mutual ties and, in my mind, the first step in this direction is to become fully aware of their countless number. It is obvious that we are more than mere neighbours. Our national, spiritual and material lives are so intricately woven together that it is sometimes difficult to tell a Romanicum from a Hungaricum: be it when it comes to țuică/palinka for instance, or, to be less trivial, to a certain type of folk music or to the magnificent wooden gates that one can find both in Maramureș and in Harghita counties. After taking stock of what we have in common, we should try to speak to each other as often as possible. To my satisfaction, since the beginning of my mandate, this is precisely what has been happening.

■ **What are the key priorities of the Romanian domestic and international politics currently?**

– Our priorities stem naturally from our NATO and EU memberships. We want to be a relevant contributor to the security of the Transatlantic Alliance and a reliable member of the European Union, two perfectly complementary objectives. We are also persuaded that we have specific responsibilities in our region, towards the Western Balkans area and in relation to our Eastern neighbours, especially the Republic of Moldova and Ukraine.

■ **Since joining the EU, Romania has made big progress in every field. Could You describe the political-economic situation of Your country? What key challenges the Romanian society is facing?**

– Romania is growing indeed, in almost every sense of the word. For instance, according to European statistics, Romania benefited more than any other new member state from its membership in the EU. One of our main challenges therefore is to manage this growth and the changes accompanying it – for instance, the fact that the advantages of positive developments are unevenly distributed among the population. As an ordinary Romanian citizen, I believe there are two conditions for a sustainable and fair economic growth: the rule of law and a strong education system.

■ **The National Anti-Corruption Directorate (DNA), led by a woman as Chief Prosecutor has made significant strides in dealing with the corruption - which is a global issue and phenomenon - by these huge efforts Romania remains attractive to investors.**

– You know well that the main role of the justice system in a democratic country is not to entice potential investors, but to meet the fundamental expectations of its citizens. In light of the above, I believe a country's overall economic attractiveness is a direct effect of its democratic credentials.

■ **According to the World Bank the GDP of Romania will grow by 5.5% this year. Can You mention the factors of this estimable economic growth? Which are the strategic sectors of the economy and its prospects for 2018?**

désnek a háttere? Mik lesznek a gazdasági fejlődés stratégiai szektorai 2018-ban?

– Az ipar járult hozzá a legjelentősebben az ország mostani gazdasági növekedéséhez, ami nem is meglepő, hiszen mindig is ez volt a helyzete, legalábbis az elmúlt fél évszázadban. Európai mércével mérve Románia felső-közép méretű piac, változatos a gazdasága és jelentős potenciállal rendelkezik a további fejlődésre nézve. Ami igazán biztató, hogy ez a szektor láthatóan dinamikusan járul hozzá a gazdasági fejlődéshez, és szorosan kötődik az új technológiákhoz és az ICT szektorhoz.

Nagykövet úr, miért választotta a külszolgálatot? Milyen emlékei vannak a vatikáni és moldovai kiküldetéséről? Milyen célokat tűzött ki magyarországi nagykövetségként?

– Foglalkozásomat tekintve tanár vagyok, mégis, szakmai pályafutásom elég korai szakaszában úgy döntöttem, hogy otthagynom az egyetemet, és közalkalmazott leszek. Külszolgálatra vatikáni nagykövetségként vettem fel, akkor, amikor diplomáciánk éppen egy megújulási folyamaton ment át. Mindamelllett úgy érzem, hogy igazi romániai diplomata csak a Moldovai Köztársaságban lettem, ahol több mint hat, kihívásokkal teli, boldog éven át szol-

– Industry has the most important contribution to the current economic growth of my country, which is not really surprising since this has always been the case, in the last half-century at least. By European standards, Romania is an upper-middle size market, with a diversified economy and a significant potential for further development. What is truly encouraging is to see that the sector displaying the most dynamic contribution to our economic development is linked to the new technologies and the ICT sector.

Your Excellency, why did You choose to join the Foreign Service? How do You remember working at the Vatican and in Moldova? What are Your goals as Ambassador to Hungary?

– I am a teacher by trade, yet I decided to leave the University at an early stage in my professional life when I became a civil servant. I was recruited into the Foreign Service, as ambassador to the Holy See, in a moment when our diplomacy was going through a process of renewal. I nonetheless consider to have become genuinely a professional Romanian diplomat only in the Republic of Moldova, where I served for more than six chal-

gáltam. Ami a jelenlegi megbízatásomat illeti, a válasz rendkívül egyszerű. Először is szeretném jobban megérteni Magyarországot és a magyar embereket. Éppen ezért egy kiváló tanár segítségével magyar nyelvvórákat veszek. Másodsorban a céloom jelenlegi kapcsolatainkat a lehető legjobban rendezni annak a kölcsönös elkötelezettségnek megfelelően, amit az 1996-os alapszerződésben, és a 2002-es stratégiai partnerségi egyezményben lefektettek.

Hogyan tölti a szabadidejét – amennyiben van – hiszen hat gyermek édesapja?

– Tudja, férjnek és hat gyermek édesapjának lenni önmagában is örömteli és felemelő. Az én helyzetemben szinte nincs is szükség hobbirra.

lenging and happy years. When it comes to my current mission, things are relatively simple. First of all, I would like to better understand Hungary and the Hungarian people – this is the reason I take Hungarian classes with an excellent teacher. Secondly, my objective is to align as perfectly as possible our current relationship to the mutual commitments we inscribed in the Fundamental Treaty of 1996 and in the Declaration of Strategic Partnership of 2002.

How do You spend Your leisure time – if there is any – being father of six children?

– You know, being a husband and a father of six is in itself delightful and rewarding. One almost needs no hobby in my situation. However, during weekends I spend my spare time travelling around

Mindamelllett, a hétvégi szabad időt utazgatással töltjük a családommal, vagy olvasok és hoszszú, erdei sétákat teszek a két kutyámmal.

Mi tölti el a legtöbb optimizmussal a jövőre nézve?

– Született optimista vagyok, és nem szándékozom megváltozni. Állampolgárként és hivatásos diplomataként megingathatatlanul hiszek hazám jövőjében, amelyet az újjáalakult Európai Unió sikeres, felelősségteljes és magabiztos tagjának látom.

Hol ünnepli a családját a karácsonyt?

– A karácsonyt tág családi körben otthon, Aradon töltjük. Ez a legjobb alkalom, hogy megünnepeljük a szeretet kötelékét, azt a lelki közösséget, ami összeköti a nagyszülőket, szülőket és gyermekeket.

Nagykövet úr, mit kíván az új évről?

– Legyen a következő év jóakarattal, békével és jóléttel áldott! Hadd ragadjam meg az alkalmat, hogy a magyaroknak, ennek a csodálatos népnek, akik olyan szívesen látnak vendégül engem és a családomat, boldog 2018-as évet kívánjak.

Boldog Új Évet – An Nou Fericit!
Popper Anna

with my family, reading and taking long walks in the woods with my two dogs.

What are You the most optimistic about as You look forward?

– I was born an optimist and have every intention not to change. As a citizen and a career diplomat I profess an unshakable faith in the future of my country, which I see as a prosperous, responsible and confident member of a re-founded European Union.

Where will Your family celebrate Christmas?

– We will spend Christmas at home, in Arad, together with our extended family. The Nativity is certainly the best occasion to celebrate the bond of love and communion that binds together grandparents, parents, sons and daughters.

Your Excellency, what would be Your wish for the New Year?

– May the next year be blessed with goodwill, peace and prosperity! Let me take this opportunity to wish the Hungarians, the wonderful nation that hosts my family and myself, many happy returns in 2018.

Happy New Year - An Nou Fericit!